

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»»

Одеса-2022

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у I семестрі 2022-2023 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В анкетуванні взяли участь 22 здобувача освіти другого року навчання, 6 здобувачів третього року навчання і 6 здобувачів четвертого року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» здобувачами вищої освіти (%)

№		Так (%)			Ні (%)		
		2 курс	3 курс	4 курс	2 курс	3 курс	4 курс
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	95,5	33,3	33,3	4,5	66,7	66,7
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	86,4	16,7	16,7	13,6	83,3	83,3
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	22,3	50,0	50,0	77,3	50,0	50,0
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	-	16,7	50,0	100,0	83,3	50,0
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	72,7	50,0	50,0	27,3	50,0	50,0

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 64,7% загальної чисельності респондентів дали позитивну відповідь. На запитання «Які саме очікування не здійснились?» були, зокрема, дані такі відповіді: думала, що більший акцент

буде саме на іноземні мови; мало практичних занять; хотілося б більше практики з перекладу (початок 2 курсу); немає бажаного акценту виключно на вивчення та удосконалення практичних навичок володіння мовами, а не теоретичного надто спеціалізованого матеріалу.

73,5% опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір начальних дисциплін. 61,7% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки. 88,2% опитуваних вказали на відсутність дублювання змісту навчальних дисциплін. Здобувачі зазначили, що дублюється зміст в навчальних дисциплінах «Германістика» та «Історія англійської мови».

Здобувачі вищої освіти запропонували доповнити освітню програму наступними навчальними дисциплінами: «Практика перекладу», педагогічні дисципліни. Дисциплін, які запропонували вилучити: «Філософія», «Політологія», «Соціологія». Були також внесені пропозиції щодо збільшення годин на практичні заняття.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість врахування пропозицій здобувачів освіти.
2. Проаналізувати наявність дублювання змісту навчальних дисциплін «Германістика» та «Історія англійської мови».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В анкетуванні взяли участь 21 здобувач освіти другого року навчання, 10 здобувачів третього року навчання і 6 здобувачів освіти четвертого року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська» спеціальності 035 Філологія. Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти недостатньо поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також недостатньо залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 62,1% респондентів, частково погодились 21,6% опитаних, не згодні 16,2%. Вважають, що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаються, 27,0% опитаних студентів, 35,2% частково з цим погоджуються, 37,8% вважають, що не мають такої можливості. З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 35,2%, частково згодні – 29,6% респондентів, не згодні – 35,2% опитаних. Такі результати свідчать про низький рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що 35,2% респондентів вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими, 45,9% частково з цим згодні, 18,9% не згодні. 43,2% опитаних здобувачів зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про

свою роботу, 43,2% частково з цим згодні, 13,6% не згодні. 29,8% респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 62,1% згодні частково, 8,1% не згодні. 51,4% здобувачів зазначили, що цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, 37,7% частково згодні з цією думкою, 10,9% не згодні. 56,8% опитаних здобувачів вказали, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 37,8% частково з цим згодні, 5,4% не згодні.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. Анкетування за даним блоком показало, що 40,5% здобувачів вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, 48,6% частково з цим згодні, 10,9% не згодні. Зазначили, що викладачі є добре організованими та підготовленими до занять 54,1% опитаних студентів, 29,7% частково з цим згодні, 16,2% не згодні. 51,4% респондентів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання, 32,4% – частково згодні, 16,2% не згодні. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці викладачів зі здобувачами вищої освіти. Так, 54,1% респондентів вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 37,8% частково з цим згодні, 8,1% не згодні. 35,2% здобувачів зазначили, що отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо свого навчання, 45,8% частково з цим згодні, 19,0% не згодні. 48,6% опитаних вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття теми, 35,2% частково з цим згодні, 16,2% не згодні. 40,5% студентів зазначили, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою, 37,8% частково з цим згодні, 21,6% не згодні. 35,2% опитаних здобувачів освіти вказали, що методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім, 40,5% частково з цим згодні, 24,3% не згодні. Розклад занять вважають ефективним та зручним 40,5% респондентів, ще 40,5% частково з цим згодні, 19,0% – не згодні. 54,1% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету, 32,4% з цим частково згодні, 13,5% не згодні.

Проте, слід звернути увагу на недостатню поінформованість здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів (56,8% здобувачів ознайомлені, 16,2% – частково ознайомлені, 27,0% – не ознайомлені); порядком перескладання заліків, іспитів (62,2% здобувачів ознайомлені, 29,7% – частково ознайомлені, 8,1% – не ознайомлені); процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (43,3% здобувачів ознайомлені, 32,4% – частково ознайомлені, 24,3% – не ознайомлені); щодо порядку процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності (51,4% здобувачів ознайомлені, 24,3% – частково ознайомлені, 24,3% – не ознайомлені); слабку поінформованість щодо роботи психологічної служби університету (35,2% здобувачів ознайомлені, 29,6% – частково ознайомлені, 35,2% – не ознайомлені).

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»: – загалом подобаються як викладачі, так і дисципліни, що вони викладають. У кожного викладача є свої переваги. Дуже задоволена курсом політології цього семестру (Трушевич Г.Б.). Приємно працювати і з такими викладачами як Пеліван О.К., Жук В.А.

- Мельничук О.Л., Терехова Л.В., Холодов О.Б. Кожен з них має свій підхід до студентів, вміє цікаво подати інформацію та замотивувати;
- кваліфіковані та досвідчені викладачі, які зрозуміло викладають матеріал;
 - ставлення до студентів. Взаємодія студентів та деканату/реktorату. Повага. Можливість активного студентського життя в університеті;
 - викладачі прагнуть дати знання та ставляться до студентів з повагою. Молоді спеціалісти-викладачі (найкращі серед них: Григорян Анна Ігорівна, Григорович Олена Володимирівна, Холодов Олексій Борисовіч), які дійсно вміють цікаво донести свій матеріал та зацікавити студентів вивчати той чи інший предмет, використовують нові технології, нові методики викладання і роблять процес навчання набагато цікавішим та інформативнішим;
 - шаш ВНЗ є одним з найкращим в Україні й це видно більшість викладачів наочно та доступно викладають та дають можливість отримати нові знання та закріпити вже пройдений матеріал;
 - більша частина викладачів доступно і зрозуміло подає інформацію, об'єктивно оцінює та легко виходить на зв'язок у разі виникнення питань у студентів.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо: порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів; процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті; роботи психологічної служби університету.
2. Звернути увагу викладачів на необхідність налагодження зворотного зв'язку зі здобувачами у процесі оцінювання та обґрунтування та пояснення критеріїв оцінювання.
3. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів з проблем забезпечення якості освіти.
4. Посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх стосовно змін, що вносяться до ОПП на основі результатів анкетування.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету романо-германської філології, гаранта освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Керівник Центру забезпечення
якості освіти ОНУ імені І.І. Мечникова

Ірина АННЕНКОВА